

Головна > Аналітика > Точки зору

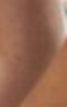
50 тисяч історій сили на шляху до відновлення

13:00 10.08.2026 ГЛ

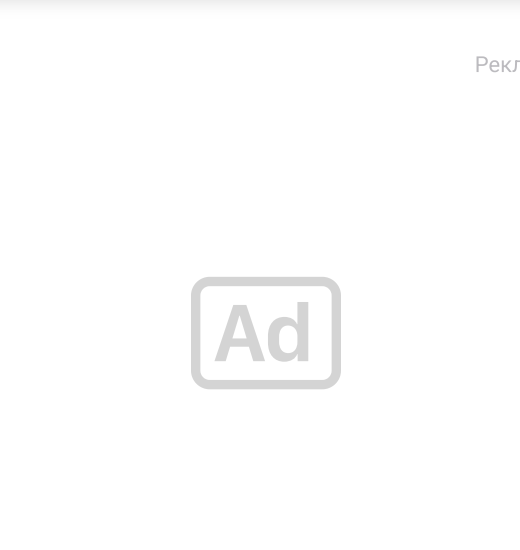
👁 7 жл

Світлана Гриценко розповідає, як сучасна реабілітація допомагає військовим повертатися до самостійного життя після тяжких поранень

 СВІТЛАНА ГРИЦЕНКО

НОВИНИ

Росія планує випустати по Україні 200 балістичних ракет за одну атаку, - "Мадяр"

Репортаж

 Не витрачай час на шум! Читай тільки суть з РБК-Україна у Google

За час роботи мережі RECOVERY допомогу отримали 50 тисяч українських військових. У колонці для РБК-Україна керівниця проекту RECOVERY і членкиня правління Фонду Віктора Пінчука Світлана Гриценко розповідає, як змінюється підхід до відновлення після тяжких поранень.

50 тисяч військових і 50 тисяч особистих історій

Повномасштабна війна поставила перед українською сферою охорони здоров'я безпрецедентний виклик. Щодня тисячі захисників та захисниць України потребують не лише порятунку життя після поранення, а й тривалого процесу відновлення. Саме реабілітація багато в чому визначає, чи зможе людина знову бути самостійною, повернутися до родини, роботи, громади або служби.

За час існування мережі реабілітаційних центрів RECOVERY фахівці надали допомогу 50 тисячам військових. Ця цифра, безумовно, є важливою, адже показує, що сучасну реабілітаційну допомогу можна організувати у великих обсягах навіть під час повномасштабної війни.

Однак за цією цифрою стоять не звітні показники, а конкретні люди. Це військові, які після тяжких поранень знову вчилися стояти, ходити, одягатися, готувати їжу, користуватися транспортом. Хтось повертався до служби, хтось опановував нову професію, а хтось мріяв знову взяти на руки й пригорнути власну дитину.

Є безліч імен, які одразу спливають у пам'яті. Наприклад, Євген, який хотів якомога швидше відновитися, аби сісти за кермо, або Владислав, який щодня тренується ходити на протезі, бо хоче незабаром обійняти дружину й доньку, які чекають на нього.

Тому головний результат для нас полягає не в кількості проведених процедур, а в тому, що людина повертає собі самостійність, впевненість і право визначати власне майбутнє. Водночас повернення додому ще не означає завершення відновлення.

Ми гідно вшановуємо тих, хто загинув, захищаючи Україну. Але маємо навчитися так само цінувати героїв, які повернулися живими, особливо тих, хто прийшов з тяжкими наслідками війни. Поки військовий перебуває у шпиталі чи реабілітаційному центрі, він залишається в полі уваги.

Але після виписки людина може опинитися сам на сам із болем, недоступним житлом, труднощами з роботою, змінами в родині та потребою самостійно шукати подальшу допомогу.

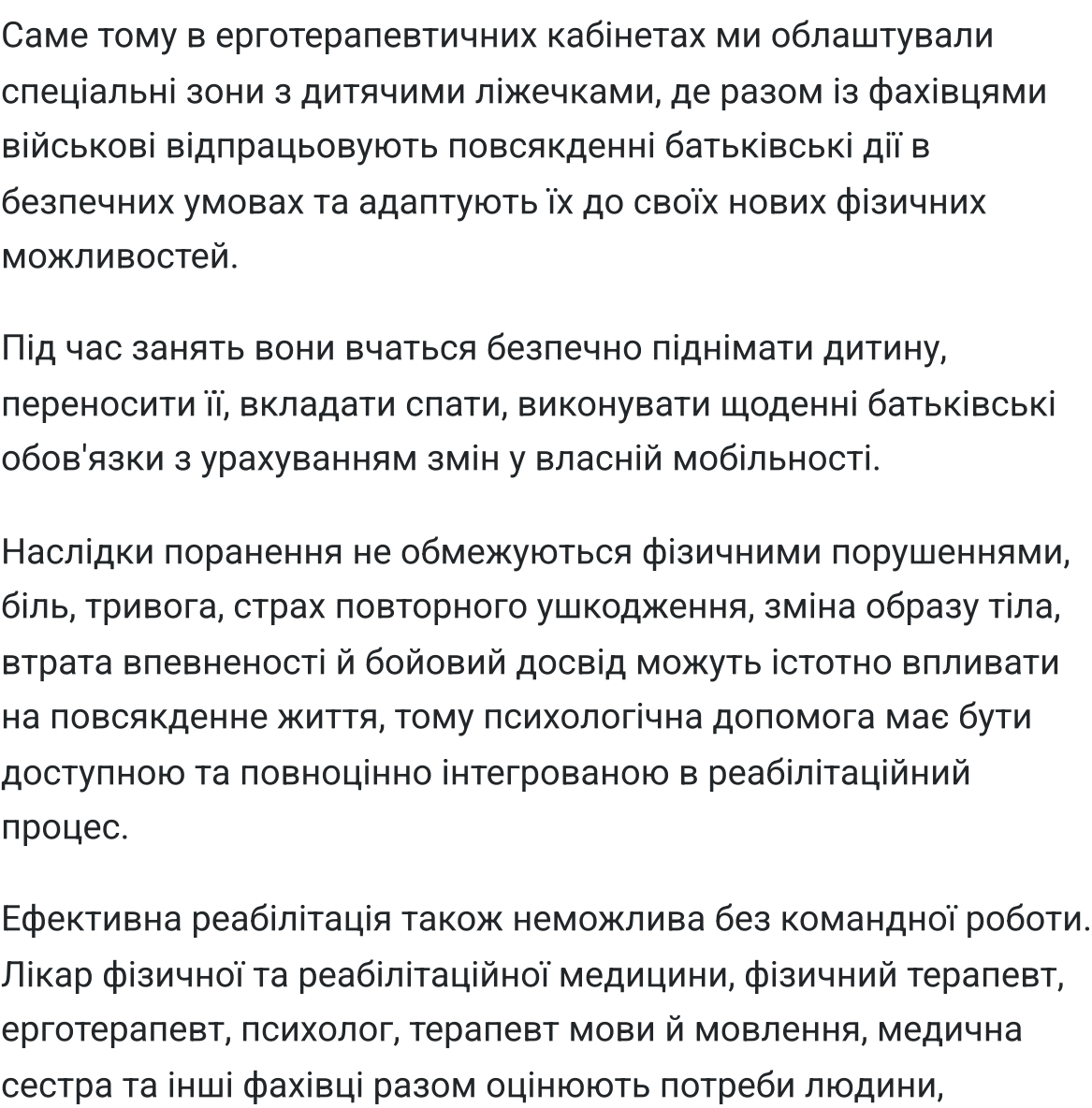
Повага до захисника має зберігатися і після його повернення додому, адже саме там часто починається найдовша частина відновлення - життя, яке докорінно змінилося через пережитий бойовий досвід.

Тому вже в реабілітаційних центрах ми готуємо військових не лише до виписки, а й до подолання викликів, із якими вони зіткнуться у повсякденному житті.

Сучасна реабілітація - це поєднання не лише обладнання й технологій, а передусім доступності та сильної команди, сучасних знань і цілісного підходу. Людина після важкого поранення не повинна долати сотні кілометрів заради якісної допомоги.

Можливість проходити реабілітацію ближче до дому допомагає берегти зв'язок із родиною, отримувати підтримку близьких і поступово повертатися до звичного середовища, якісного життя, повертатися до себе.

Саме тому мережа RECOVERY розвивається в різних регіонах України й сьогодні об'єднує 20 центрів. Якісна допомога має бути скрізь, де живуть люди, а не лише в кількох великих містах.

Мережа RECOVERY сьогодні об'єднує 20 центрів (фото: recoveryua.org)

Реабілітація має готувати не до виписки, а до життя

Дуже швидко ми переконалися, що стандартної програми реабілітації не існує, бо кожна людина має свою історію, стан здоров'я, професійний і життєвий досвід, сімейні обставини та плани. Тому маршрут відновлення починається з її потреб і цілей.

Ми не пропонуємо військовому стандартний перелік процедур, ми разом визначаємо, що для нього справді важливо, формуємо індивідуальний план і переглядаємо відповідно до прогресу. Так людина стає не пасивним отримувачем допомоги, а партнером команди у власному відновленні.

Наглядно цей підхід розкривається через конкретні людські історії, у яких результат вимірюється не лише медичними показниками, а й поверненням до самостійності, близьких людей і звичного життя.

Валентин - молодий військовий, який одружився вже після поранення. Сьогодні його найбільші перемоги пов'язані з важливими щоденними речами: самостійно мити посуд, працювати молотком, облаштовувати спільний дім і будувати плани на майбутнє.

Людиноцентричний підхід означає ще й те, що ми готуємо людину не до життя в реабілітаційному центрі, а до життя за його межами. Тому заняття нерідко виходять за стіни лікарні.

Разом із фахівцями військові вчать користуватися банкоматом, купувати продукти в магазині, пересуватися міським простором, користуватися громадським транспортом або безпечно переходити дорогу.

Це звичайні речі, які більшість із нас виконує автоматично. Але після важкого поранення саме вони часто стають найбільшими викликами.

Ще один приклад того, як змінюється сучасна реабілітація, - це підготовка військових до повернення в сім'ю. Ми помітили, що багато молодих батьків після поранень хвилюються не лише через власне здоров'я. Вони бояться, що більше не зможуть безпечно взяти на руки дитину чи доглядати за нею.

Саме тому в ерготерапевтичних кабінетах ми облаштовували спеціальні зони з дитячими ліжечками, де разом із фахівцями військові відпрацьовують повсякденні батьківські дії в безпечних умовах та адаптують їх до своїх нових фізичних можливостей.

Під час занять вони вчать безпечно піднімати дитину, переносити її, вкладати спати, виконувати щоденні батьківські обов'язки з урахуванням змін у власній мобільності.

Наслідки поранення не обмежуються фізичними порушеннями, біль, тривога, страх повторного ушкодження, зміна образу тіла, втрата впевненості й бойовий досвід можуть істотно впливати на повсякденне життя, тому психологічна допомога має бути доступною та повноцінно інтегрованою в реабілітаційний процес.

Ефективна реабілітація також неможлива без командної роботи. Лікар фізичної та реабілітаційної медицини, фізичний терапевт, ерготерапевт, психолог, терапевт мови й мовлення, медична сестра та інші фахівці разом оцінюють потреби людини, узгоджують цілі, обмінюються інформацією та коригують програму.

Саме така взаємодія дає змогу враховувати фізичні, психологічні, соціальні й професійні аспекти відновлення.

Відновлення починається з людини, а не з процедури

Окрема сила RECOVERY - це спільнота фахівців, об'єднаних прагненням бути найкращими у своїй справі. Вони безперервно навчаються, аналізують власну практику, обговорюють складні випадки та передають досвід між центрами.

Знання, отримане однією командою, не залишається всередині окремого закладу, а підсилює всю мережу. Саме ця синергія дає змогу швидше впроваджувати сучасні підходи й постійно підвищувати якість допомоги.

Я впевнена, що на прикладі мережі можна проаналізувати, як швидко може змінюватися система реабілітації в Україні, коли є спільна місія, відповідальне партнерство, інвестиції в людей і готовність змінювати щоденну практику в реальних лікарнях, у різних регіонах і в умовах війни.

Тому, крім інфраструктури та обладнання, ми продовжуємо інвестувати в освіту, наставництво, обмін досвідом і професійний розвиток команд. Сильна система починається з фахівців, здатних навчатися, співпрацювати разом, відповідати за якість досягнень.

Коли ми говоримо про розвиток реабілітації, то йдеться не лише про нові центри чи сучасне обладнання. Ми говоримо про можливість для людини знову зіграти з друзями у футбол, самостійно купити продукти, сісти за кермо автомобіля чи вперше після поранення взяти на руки власну дитину. Саме з таких, на перший погляд, звичайних моментів і складається справжнє повернення до життя.

Для нас виписка з центру не є фіналом, справжній результат видно тоді, коли людина повертається до повсякденного життя, самостійно пересувається, працює, спілкується з близькими, виховує дітей, бере участь у житті громади й знову приймає рішення про власне майбутнє.

Місія RECOVERY більша за кількість центрів та відновлених пацієнтів, вона полягає в тому, щоб допомогти захисникам і захисницям України повертатися до самостійного, активного й гідного життя.

Це можливість формувати нову культуру реабілітації: людиноцентричну, цілісну, командну, доступну, професійну, засновану на сучасних доказах, постійному навчанні та обміні досвідом.

На жаль, 50 тисяч військових - це не фінальна цифра. Але це вже 50 тисяч причин продовжувати.

 Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!

Більше по темі:

протез

Допомога армії

Реклама